2026/1028

6.5.2026

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2026/1028,

5. mai 2026,

mis käsitleb Euroopa rahutagamisrahastu abimeedet Senegali relvajõudude toetamiseks Yaoundé struktuuri raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 41 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2021/509 ([1]) loodi Euroopa rahutagamisrahastu, et liikmesriigid saaksid rahastada ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames võetavaid liidu meetmeid rahu säilitamiseks, konfliktide ennetamiseks ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamiseks aluslepingu artikli 21 lõike 2 punkti c kohaselt. Eelkõige kasutatakse Euroopa rahutagamisrahastut otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikli 1 lõike 2 kohaselt selliste abimeetmete rahastamiseks nagu kolmandate riikide ning piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide sõjaliste ja kaitseküsimustega seotud suutlikkuse suurendamise meetmed.

(2) Lääne-Aafrika merendusvaldkond toimib jätkuvalt keerulises keskkonnas, kus piraatlus ja merel aset leidvad relvastatud röövimised, meremeeste röövimine, ebaseaduslik, teatamata ja reguleerimata kalapüük, uimastite ja relvade smugeldamine ja salakaubavedu ning piiriülene organiseeritud kuritegevus kujutavad suurt ja üha kasvavat ohtu meresõidu turvalisusele, mõjutades meresõiduvabadust ja ohustades seetõttu peamisi kaubateid ning kahjustades kogu piirkonna kestlikku arengut, elanikkonna majanduslikku toimetulekut, keskkonda ja elurikkust.

(3) Senegal on oma ulatusliku majandusvööndi ja geostrateegilise asukoha tõttu endiselt eriti vastuvõtlik mitmesuguste ohtude suhtes, sealhulgas merepiraatluse, terrorismi, uimastikaubanduse, inimkaubanduse, küberkuritegevuse ning ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi suhtes. Piki Senegali rannikut kulgevad mereteed on Aafrika läänepoolseim värav, ühendades Vahemerd ja Suessi kanalit Lääne-Aafrikaga ning Ameerika maailmajaoga. Senegali relvajõudude tugevdamine on oluline aspekt meresõidu turvalisuse alaste pingutuste võimaldamiseks ja toetamiseks Senegalis ning Atlandi ookeani ja Guinea lahe piirkondades.

(4) Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja sai 13. märtsil 2026 Senegalilt taotluse, et liit abistaks Senegali riiklikku mereväge olulise operatiivvarustuse ja mööbli hankimisel, et tugevdada Senegali ja liidu vahelist julgeoleku- ja kaitsekoostööd ning aidata suurendada Senegali relvajõudude üldist julgeoleku- ja kaitsealast suutlikkust, et kaitsta Senegali suveräänsust merel ja parandada merendusjulgeolekut selles piirkonnas.

(5) Abimeetmete rakendamisel võetakse arvesse otsuses (ÜVJP) 2021/509 sätestatud põhimõtteid ja nõudeid, eelkõige vastavust nõukogu ühisele seisukohale 2008/944/ÜVJP, ([2]) ning järgitakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

([1]) Nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ja tunnistatakse kehtetuks otsus (ÜVJP) 2015/528 (ELT L 102, 24.3.2021, lk 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(6) Nõukogu kinnitab taas oma kindlat kavatsust kaitsta, edendada ja järgida inimõigusi, põhivabadusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning tugevdada õigusriiki ja head valitsemistava, järgides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, inimõiguste ülddeklaratsiooni ja rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Loomine, eesmärgid, kohaldamisala ja kestus

1. Luuakse Euroopa rahutagamisrahastust rahastatav abimeede (edaspidi „abimeede“), millega toetatakse Senegali (edaspidi „toetusesaaja“).

2. Abimeetme eesmärgid on järgmised:

a) tugevdada liidu ja Senegali koostööd julgeoleku ja kaitse valdkonnas;

b) aidata suurendada Senegali relvajõudude üldist julgeoleku- ja kaitsealast suutlikkust, et kaitsta Senegali suveräänsust merel ja parandada merendusjulgeolekut selles piirkonnas ning seeläbi paremini kaitsta merelaevu ja -ressursse, rannikuelanikkonda ja selle elatusvahendeid;

c) suurendada Senegali suutlikkust osaleda liidu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika operatsioonides ning Senegali panust ühismeetmetesse Yaoundé struktuuri raames.

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamiseks rahastatakse abimeetmest järgmist liiki varustust, mis pole mõeldud surmava jõu kasutamiseks:

a) operatiivvarustus, sealhulgas sekkumisvahendid, seiresüsteemid, sidevahendid ja isikukaitsevahendid Senegali riiklikule mereväele;

b) õppevahendid Dakaris asuvale Senegali riiklikule mereakadeemiale;

c) liikumisvahendid Senegali riiklikule mereväele.

Abimeetmest rahastatakse ka seonduvaid varusid ja teenuseid, sealhulgas vajaduse korral tehnilise väljaõppe andmist.

4. Abimeetme kestus on 36 kuud alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 2

Rahastamiskord

1. Abimeetmega seotud kulutuste katmiseks ette nähtud lähtesumma on 15 000 000 eurot.

2. Kõiki kulutusi hallatakse vastavalt otsusele (ÜVJP) 2021/509 ning järgides Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda.

Artikkel 3

Kokkulepped toetusesaajaga

1. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) sõlmib toetusesaajaga vajalikud kokkulepped tagamaks, et toetusesaaja järgib käesoleva otsusega kehtestatud nõudeid ja tingimusi, mis on abimeetmest toetuse andmise tingimus.

2. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid, millega kohustatakse toetusesaajat tagama, et:

a) abimeetmest toetatavad Senegali relvajõudude üksused järgivad asjaomast rahvusvahelist õigust, eelkõige rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja rahvusvahelist humanitaarõigust;

b) abimeetme raames antud vara kasutatakse nõuetekohaselt ja tõhusalt eesmärkidel, milleks see anti;

c) abimeetme raames antud vara hooldatakse piisavalt, et tagada selle kasutatavus ja operatiivne kättesaadavus kogu selle olelusringi jooksul;

d) abimeetme raames antud vara ei lähe kaduma ja seda ei anta üle muudele isikutele või üksustele kui need, kes on kõnealustes kokkulepetes kindlaks määratud.

3. Lõikes 1 osutatud kokkulepped hõlmavad sätteid abimeetmest toetuse andmise peatamise ja lõpetamise kohta, kui leitakse, et toetusesaaja on lõikes 2 sätestatud kohustusi rikkunud.

Artikkel 4

Rakendamine

1. Kõrge esindaja vastutab käesoleva otsuse rakendamise eest kooskõlas otsusega (ÜVJP) 2021/509 ning järgides Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate tulude ja kulude haldamise korda ning terviklikku metoodikaraamistikku Euroopa rahutagamisrahastust rahastatavate abimeetmete jaoks nõutavate meetmete ja kontrollide hindamiseks ja kindlaksmääramiseks.

2. Artikli 1 lõikes 3 osutatud tegevusi viib ellu Fundación para la Internacionalización de las Administraciones Públicas.

Artikkel 5

Seire, kontroll ja hindamine

1. Kõrge esindaja teeb seiret toetusesaaja artikli 3 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmise üle. Kõnealust seiret kasutatakse selleks, et suurendada teadlikkust artiklis 3 sätestatud kohustuste rikkumise kontekstist ja riskidest ning aidata vältida selliseid rikkumisi, sealhulgas rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisi, abimeetmest toetatavate Senegali relvajõudude üksuste poolt.

2. Varustuse ja varude tarnimisele järgnev kontroll korraldatakse järgmiselt:

a) tarne kättesaamise tõendamine, mille puhul lõppkasutaja relvajõud allkirjastavad Euroopa rahutagamisrahastu tarnesertifikaadid omandiõiguse üleminekul;

b) aruandlus, mille puhul toetusesaaja esitab abimeetme raames antud varustuse abil läbiviidud tegevuse kohta igal aastal aruande seni, kuni poliitika- ja julgeolekukomitee ei pea seda aruandlust enam vajalikuks;

c) kohapealne kontroll, mille puhul toetusesaaja annab kõrgele esindajale ja Euroopa rahutagamisrahastu audiitoritele taotluse korral juurdepääsu, et teha kohapealseid kontrolle ja Euroopa rahutagamisrahastu auditeid.

3. Pärast abimeetme lõpetamist korraldab kõrge esindaja lõpphindamise, et anda hinnang selle kohta, kas abimeede aitas kaasa artikli 1 lõikes 2 sätestatud eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 6

Aruandlus

Rakendamise ajal esitab kõrge esindaja poliitika- ja julgeolekukomiteele iga kuue kuu järel abimeetme rakendamise kohta aruande kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 63. Abimeetmete haldur annab otsuse (ÜVJP) 2021/509 kohaselt loodud rahastu komiteele korrapäraselt teavet tulude ja kulude haldamise kohta kooskõlas nimetatud otsuse artikliga 38, edastades sealhulgas teavet seotud tarnijate ja alltöövõtjate kohta.

Artikkel 7

Peatamine ja lõpetamine

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2021/509 artikliga 64 otsustada abimeetme rakendamise täielikult või osaliselt peatada.

2. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib soovitada nõukogul abimeede lõpetada.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 5. mai 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

M. KERAVNOS